

preskrbljeni! Izgubljeni sin v svetem pismu naj jim bo v svarilen zgled nesrečnega otroka, ki samovoljno zapušča hišo svojih staršev. On je bil nepreviden ptiček, že odrastel, imel je mnogo perja, toda oskubili so ga do golega. Raztrgan se je vrnil k svojemu očetu. Spoznal je — seveda po bridki izkušnji — da je le doma najbolje. Ljubi doma, kdor ga ima.

F. G.

Iz vrb in leskovk.

Oblakov Tonček in Stražarjev Andrejček sta imela zajčke. Pozimi sta jih kupila pri sosedu vsak en par. Od tistega časa jima ni bilo drugega v mislih, kot zajčki in spet zajčki.

Zjutraj sta še pred zajtrkom obiskala vsak svoj par, in zvečer sta po molitvi vselej še pogledala živalci, če že spita.

Podnevu sta pa letala od Oblakovega hleva do Stražarjevega in govorila samo o svojih zajčkih. Včasih sta jih nesla vun, da so se pasli. Onadva sta pa pazila nanje, da niso zašli predaleč in se niso izgubili. Oba para, Tončkov in Andrejčkov, sta bila prav pridna. Če sta jih poklicala: »Zajčki, zajčki!« so priskakali k njima, da sta jih lahko vlovila.

Dečka sta pa znala tudi ravnati z zajčki. Da so bili tako krotki, je vzrok to, ker sta jim dajala vselej kruha ali kaj boljšega, ko so priskakali k njima.

Po cele ure sta sedela Tonček in Andrejček v travi in sta gledala zajčke, kako so se pasli. Potem pa sta jih gnala spet v hlev in jima dala trave v kot. Navadno pa so pobirale živalce po tleh krmo, ki jo je zmetala živina okrog sebe. A to je bilo nevarno. Večkrat sta gledala Tonček in Andrejček, ko so skakali zajčki pod živino. Včasih je malo manjkalo, da ni pohodil vol neprevidnega zajčka, ki mu je skakal prav pod nogami. Dečka sta se tedaj vselej tresla strahu, boječa se za živalco.

»Veš kaj, Tonček,« reče nekega dne Stražarjev Oblakovemu, »moja zajčka nista varna. Letata pod živino, ki brca, nerodno stopa, pa se bojim zanja. Narediva zajčkom zunaj hlevce. Pomagala bova drugdrugemu, da bo boljše in lepše.«

»Saj res,« odgovori Tonček. »Tudi jaz sem že mislil, kam bi jih preongavil. Živina nima pameti. Jaz imam že vse pripravljeno za hlevček. Veš, zadnjič sem opazil, da so Lovrenčkov ded poleg groblje nasadili polno vrb in bek. Lepe mladike so že pognale te vrbe. Iz njih bi se dala splesti prav lepa kočica. Ej, taka bi bila, da bi jo lahko kar prenašala. Takole na vsak ogel en kol, potem pa kroginkrog nekaj debelejših palic, in med te bi vpletla vrbove vejice, ki se ne zlomiyo. To bi bila lepa kočica za zajčke! Drugih palic dobiva tudi v Lovrenčkovi groblji. Kar začniva!«

Kdo je bil bolj vesel kot Andrejček. Takoj sta se zmenila, da gresta popoldne rezat Lovrenčkove vrbe.

Po kosilu sta vzela vsak svoj nož, pa hajd pod vas, kjer je šumel studenček. Ob njem je bila Lovrenčkova groblja, kup kamenja, kjer je rasla leskovina in drugo grmovje. Ob groblji, kjer je šumel studenček, so stale vrbe in beke. Njih sta se lotila. Hitro so jima švigale roke po vejicah, in kmalu sta jih imela polno naročje.

»Zdaj pa še leskovine,« opomni Tonček. Narezeta še nekaj leskovih palic, pa gresta počasi za vasjo domov.

Začneta najprej graditi Tončkovo kočo. Delo jima je šlo dobro od rok. Kmalu sta spletla zajčkoma hišico. Veselja sta skakala okrog kočice in hvalila drug drugega, kako znata delati hišice. Pa sta prinesla zajčke in vse dela v kočico. Imela sta dovolj prostora dva para. Pokrijeta še kočo s plohom, pa je bilo dobro.

»Zdaj še mojo,« sili Andrejček. Imel bi bil tudi rad tak lep stan za svoje zajčke.

Tonček ni mogel od kočice, a nazadnje je vendarle moral. Vsi štirje zajčki so ostali tisti čas v Tončkovi kočici.

Kmalu sta bila spet na delu. Rezala sta pridno Lovrenčkove vrbe. Ko sta jih imela dovolj, se splazita skozi grmovje še po leske.

Bila sta že ravnokar oba v grmovju, ko pridejo Lovrenčkov ded, s palico v roki in pipico v ustih, do groblje. Komaj da niso padli vznak, ko so zagledali svoje vrbe in beke — vse polomljene, vse uničene... Vzdihnili so glasno, da sta jih dečka slišala.

»Jej, jej, kdo mi je pa to storil! Nesrečni človek ti!« — — —

Dečka doma je zastala sapa. Ded so jo mahnili naravnost proti leščevju; opazili so gotovo, da se gibljejo veje nad njim. Fantiča skočita iz groblje, a ded so bil hitrejši.

»Kaj delata, fantalina? Kaj imata v rokah? Na tla, kar imata!«

Dečka preplašena izpustita vsak svoje breme.

»Kdo vaju je učil krasti, â? Povejta — — —?« in dedek jima zagroze s palico, vendar se takoj spet naslonijo nanjo.

Tatička se spogledata. Oba sta bila bleda kot zid, kar jo udari Andrejček v jok in jo ubere proti vasi, Tonček pa za njim. Ehej, to sta jo šla.

Ušla sta sicer Lovrenčkovemu dedu, toda doma ju je čakala nova nesreča. Kočica, ki sta jo gradila za zajčke, je bila odkrita in na eni strani pretrgana, o zajčkih pa ni ne duha ne sluha.

Vnovič zastokata, a sedaj še bridkeje kot prvič. »Zajčkov nikjer! Mačke so jih! Uh, uh! Zajčki, zajčki!«

Doma ni bilo nikogar, ne pri Oblakovih, ne pri Stražarjevih. Dečka obletita vse kote, kličeta, iščeta — nikjer nič.

V hlevu nič, dasiravno sta prebrskala vse listje. Pod skednjem nič, dasiravno sta vse pretesnila. Siro-maka sta bila na cente žalostna, a iskala sta še vedno; iskrico upanja sta še imela.

Tonček krene v šupo, kjer so imeli spravljeno listje. Pred njim nekaj zašumi, in listje se zgane. Po-brska in zakriči: »Jih že imam, Andrejček, jih že imam!« In res! Trije so se tiščali skupaj in se tresli kot šiba na vodi. Vzameta jih v naročje, jih izprašujeta in jih božata.

»Kje je četrti?« vpraša Tonček. »Ravno mojega ni! Poiščiva ga« Pa začneta spet iskati. Razmečeta vse listje, kličeta, poslušata, nobenega znamenja. Še enkrat pretakneta vse kote, nič, razen malo dlake v bližini hleva. Na lesu za hišo pa opazi Tonček rdeč madež. Gotovo od krvi? Žalost mu leže na srce; ves je bil poparjen. Toliko nesreč naenkrat! In vse zaradi tiste kočice, ne, radi tistih pokradenih šibic!

Dečka neseta zajčke spet v hlev in gresta iskat še onega, ki se je bil izgubil.

Naposled pa sta bila oba teh misli, da ga je res raztrgala mačka ali pa kaj družega.

* * *

Drugi dan je bila nedelja. Pri Oblakovih in pri Stražarjevih so imeli popoldne »muziko«. Oba dečka sta precej dobro poskakovala. Pri Oblakovih Tonček, pri Stražarjevih pa Andrejček. Takt je dajala pri Oblakovih dolga vrba in se je kaj prilegla njegovim hlačicam. Pri Stražarjevih pa dolga leskovka, ki se ni nič manj privijala hlačam.

Proti večeru sta se fanta na skrivnem spet sešla. A govoriti nista hotela nič o minolem dnevu. Tonček je samo tožil o izgubljenem zajčku in je delal načrte, kako bi prislužil par krajcarjev, da si kupi drugega. Bal se je že, da mu še ta ne pobegne ali pa pogine žalosti, ker je izgubil tovariša.

Tonček in Andrejček pa sta še isti večer sklenila, da deneta zajčke spet v hlev, kot jih imajo drugi. Z zajčjimi kočami ni nič. — — —

Preveč skelé tiste prebite vrbe in leskovke — —

Kdor izkusi, ta vé. Pamet je boljši kot žamet —
in kot kočja za zajce.

Taras Vasiljev.

